

Procesi i integritit në Bashkimin Evropian

Republika e Kosovës aktualisht ka statusin e vendit kandidat potencial për anëtarësim në Bashkimin Evropian (BE).

Procesi i Stabilizim-Asociimit të BE-së për vendet e Ballkanit Perëndimor është lansuar me 1 nëntor 2000, si kornizë e politikave evropiane për marrëdhëniet midis BE-së dhe shteteve të Ballkanit Perëndimor, deri në anëtarësimin eventual të tyre.

Me 27 tetor 2015 në Strasburg të Francës është nënshkruar Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit ndërmjet Kosovës dhe BE-së, e cila hyri në fuqi me 1 prill 2016.

Marrëveshja e Stabilizim Asociimit (MSA) është marrëveshja e parë kontraktuale ndërmjet Kosovës dhe BE-së. Kjo marrëveshje përcakton mekanizmat dhe afatet zyrtare për zbatimin e të gjitha reformave që do ta përafrojnë Kosovën në mënyrë progresive me BE-në, në të gjitha fushat e politikave, deri në përmbushjen e të gjitha standardeve të BE-së.

Kuvendi i Kosovës në kuadër të zbatimit të MSA-së, më 10 mars 2017 ka miratuar Programin Kombëtar për zbatimin e MSA-së (PKZMSA), i cili përbën dokumentin kryesor kombëtar të politikave të anëtarësimin në BE. PKZMSA paraqet një kornizë gjithëpërfshirëse afatmesme të reformave të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve që dalin nga MSA, respektivisht masat dhe prioritetet për përafrimin gradual të legjislacionit vendor me acquis të BE-së, nëpërmjet transpozimit të kësaj të fundit në të, si dhe për zbatimin e legjislacionit të përafuar.

Gjithashtu, institucionet e Kosovës kanë miratuar Agjendën për Reforma Evropiane, me qëllim përcaktimin e prioriteve për përmbushjen e obligimeve të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Roli i parlamentit në procesin e anëtarësimin në Bashkimin Evropian

Deputetët e Kuvendit të Kosovës zgjidhen drejtpërdrejt nga qytetarët dhe janë përgjegjës para tyre. Kuvendi miraton ligje të cilat më pas zbatohen në mbarë vendin. Një pjesë e procesit të anëtarësimin në BE përfshin harmonizimin dhe përafrimin e ligjeve kombëtare me standardet e BE-së. Kjo shpesh duket e komplikuar dhe një gjë e largët nga jeta e përditshme e qytetarëve, veçmas nëse është një proces afatgjatë. Prandaj, Kuvendi i Kosovës dhe anëtarët e saj kanë një rol të veçantë për t'i sjellë më afër këto çështje, ide dhe vlera.

Kuvendi i Kosovës është pjesëmarrës kyç në procesin e anëtarësimin. Ai pasqyron opinionin kombëtar dhe e përfaqëson diversitetin qytetarë. Kuvendi i Kosovës mbikëqyr gjithë procesin dhe përfaqëson interesat kombëtar të Kosovës.

Detyrat e Kuvendit të Kosovës në kuadër të anëtarësimit në BE mund të grupohen në katër fusha aktivitetesh si në vijim:

Përafrimi dhe harmonizimi me legjislacionin e BE-së

Me anë të miratimit të ligjeve, Kuvendi siguron transpozimin e *acquis* të BE-së në sistemin juridik të Kosovës.

Po ashtu, Kuvendi bën mbikëqyrjen e zbatimit të legjislacionit të miratuar, PKZMSA-së si dhe Agjendës për Reforma Evropiane.

Monitorimi dhe shqyrtimi i hollësishëm

Kuvendi e autorizon qeverinë për përfaqësimin e pozicioneve të vendit në procesin e anëtarësimit dhe bën mbikëqyrjen nga afër të aktiviteteve të qeverisë përgjatë tërë procesit. Ndonëse qeveria është aktori kryesor në procesin e zgjerimit, shqyrtimi i hollësishëm parlamentar siguron konsensusin e mundshëm më të gjerë politik.

Aktivitetet për ndarjen e informacionit

Kuvendi është burim i informacionit për publikun e përgjithshëm sa i përket integritimit në BE.

Përmes aktiviteteve të tij, ai është përgjegjës për forcimin e vlerave të transparencës dhe të shkëmbimit të informacionit.

Bashkëpunimi ndërkombëtar dhe ndër-parlamentar

Diplomacia parlamentare është një vlerë në procesin e zgjerimit, për forcimin e reputacionit ndërkombëtar dhe të mbështetjes për Kosovën. Kontaktet e rregullta me Parlamentin Evropian dhe me parlamentet e vendeve anëtare të BE-së, si dhe bashkëpunimi Parlamentar rajonal, janë kyç i suksesit të procesit të integritimit.

Komisionit për Integritime Evropiane në Kuvendin e Kosovës

Komisioni për Integritime Evropiane (KIE) është një nga katër komisionet kryesore dhe aktori kryesor në Kuvendin e Kosovës në çështjet e integritimit në BE.

Përfshirja e KIE-së është e detyrueshme në procesin legjislativ. Ai merret me shqyrtimin e të gjitha projektligjeve dhe të amendamenteve të dorëzuara në Kuvend nga aspekti i përafrimit dhe harmonizimit të legjislacionit me *acquis* të BE-së. Pas hyrjes në fuqi të MSA-së, barra e punës legjislative është rritur në masë të konsiderueshme. Së këndejmi, aktualisht aktiviteti kryesor i komisionit ndërlidhet me përafrimin me legjislacionin e BE-së.

Në kuadër të monitorimit të ekzekutivit, KIE-së i është besuar mbikëqyrja e aktiviteteve të qeverisë në lidhje me BE-në, përfshirë këtu përafrimin dhe harmonizimin e legjislacionit. Për këtë qëllim, mund të kërkojë informata dhe të dhëna specifike, si dhe të iniciojë mbajtjen e dëgjimeve publike me ministrat dhe me zyrtarët tjerë.

Në përputhje me Rregulloren e Punës, fushëveprimi i detyrave dhe i përgjegjësive të KIE-së përfshin gjithashtu bashkëpunimin dhe koordinimin me institucionet e BE-së dhe me zyrat e tyre

në Kosovë, bashkëpunimin dhe shkëmbimin e praktikave të mira me vendet anëtare të BE-së, pjesëmarrjen si dhe mbikëqyrjen e Procesit të Stabilizim-Asociimit, mbikëqyrjen dhe koordinimin e Instrumentit të Ndihmës së Para-Anëtarësimit (IPA), monitorimin e donatorëve dhe të programeve të bashkëpunimit të BE-së, bashkëpunimin me Këshillin e Evropës.

Në përgjithësi, KIE i mban dy deri në katër takime në muaj dhe zakonisht janë disa pika në rendin e ditës. Takimet e KIE-së janë të hapura për publikun dhe përfaqësuesit e shoqërisë civile janë pjesëmarrës të rregullt.

Kalendari kohor: Marrëdhëniet e Kosovës me BE-në

1 nëntor 2000

Nisja e Procesit të Stabilizim-Asociimit për Evropën Juglindore

21 qershor 2003

Deklarata e Samitit BE-Ballkani Perëndimor

1 prill 2005

Komunikata e Komisionit Evropian e ardhmja evropiane për Kosovën

4 shkurt 2008

Veprimi i përbashkët për themelimin e EULEX-it në Kosovë

17 shkurt 2008

Shpallja e pavarësisë së Kosovës

9 dhjetor 2008

EULEX-i bëhet operacional

14 tetor 2009

Komunikata e Komisionit Evropian Kosova-Realizimi i perspektivës evropiane të saj

19 janar 2012

Komisioni Evropian e fillon dialogun për liberalizim të vizave

10 shtator 2012

Kosova e shpallë përfundimin e pavarësisë së mbikëqyrur

10 tetor 2012

Studimi i fizibilitetit për MSA-në

25 korrik 2014

Inicimi i MSA-së ndërmjet BE-së dhe Kosovës

27 tetor 2015

Nënshkrimi i MSA-së

10 mars 2016

Kuvendi i Kosovës e miraton PKZMSA-në

1 prill 2016

MSA hyn në fuqi

4 maj 2016

Komisioni Evropian i propozon institucioneve të BE-së liberalizimin e vizave për qytetaret e Kosovës

9 nëntor 2016

Qeveria e Kosovës e aprovon Agjendën e Reformës Evropiane për të maksimizuar përfitimet ekonomike dhe politike të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit

1 korrik 2018

Komisioni Evropian konfirmon se Kosova ka përmbushur të gjitha kriteret për liberalizimin e vizave